

IZAP – sdružení pro integraci zdravých a postižených dětí a mládeže „Chceme žít s vámi“



MATERIÁL PRO ŠKOLENÍ PRAKTIKANTŮ

IZAP – sdružení pro integraci zdravých a postižených dětí a mládeže „Chceme žít s vámi“

*Tř. Tomáše Bati 1276
760 01 Zlín*

Tel.: 577 019 914

www.slunecnice.us

NĚCO O SLUNEČNICI

Kontaktní údaje:

IZAP – sdružení pro integraci zdravých a postižených dětí a mládeže „Chceme žít s vámi“

Tř. Tomáše Bati 1276, Zlín 760 01 (dále jen o.s. IZAP)

II. Morýsův dům

Bus č. 31 – zastávka Morýsovy domy

Poslání, cíle o.s. IZAP:

Sdružení je založeno za účelem podpory integrace spoluobčanů se znevýhodněním, především dětí, mládeže a mladých dospělých lidí s mentálním a kombinovaným handicapem.

Posláním je vytvářet mladým dospělým lidem s mentálním postižením, popř. s přidruženým znevýhodněním zrakovým, sluchovým, tělesným, psychiatrickým, podmínky pro další vzdělávání, zaměstnávání a sociální začleňování, s cílem žít běžný život ve stejných podmínkách, jaké mají jejich zdraví vrstevníci.

Činnost o.s. IZAP je zaměřena na poskytování sociálních služeb.

Vedlejší činností je provozování chráněných dílen.

HISTORIE IZAP:

Občanské sdružení IZAP založily **v roce 1992** dvě vychovatelky speciální školy ve Zlíně **za účelem plnohodnotného a alternativního trávení volného času** dětí, které žily v péči sociálních ústavů, dětských domovů a rodin. Nejprve se zaměřily na pořádání různých poznávacích, ozdravných a pobytových zájezdů, následovalo hraní divadelních představení a muzikálů.

Divadelní představení v podání herců s mentálním postižením se časem přesunula ze Zlínska do Prahy, do divadel Semafor, Divadla Komédie, Karlínku, Velkého sálu pražské Lucerny. Zrodil se dnes již tradiční **koncert pod názvem „Chceme žít s vámi“**, pořádaný každoročně v O2 Aréně v Praze Nadací televize Nova.

Díky velkému rozvoji společnosti v devadesátých letech se začala rodit nová přátelství, budovaly se „nové mosty poznání“. Děti, žijící v ústavech sociální péče do roku 1991, začaly **cestovat**: s IZAP byly na Mallorce, Ibize, v Chorvatsku, Itálii.

V roce 2001 rozšířilo IZAP své aktivity o moderní typ **chráněných a tréninkových dílen**. Projekt, který vznikl díky štědré dotaci z MPSV, byl nazván „Netradiční centrum Slunečnice“. Pro zlínské občany se otevřela **kavárna s barem a velkou zahradou**, zaměřená na cílovou skupinu mladé rodiny s dětmi – s netradiční obsluhou lidí s mentálním postižením.

Velkou podporou pro sdružení se stala finanční dotace z prostředků ESF a SROP EU, díky nimž IZAP posílil budování kapacity zařízení, dovzdělal své zaměstnance a rozšířil své služby o **kadeřnictví, kosmetiku a pedikúru**.

Rok 2007 se stal důležitým mezníkem, proběhla **registrace poskytovaných sociálních služeb**:

- Sociálně terapeutické dílny
- Sociální rehabilitace
- Centrum denních služeb.

Název Netradiční centrum Slunečnice byl z důvodu registrace změněn na „**Integrované centrum Slunečnice**“.

V roce 2007 byla také, díky finančním prostředkům získaným během dnes už tradiční benefiční sbírkové Akce Cihla, otevřena tréninková a chráněná mydlárna.

Od 1. ledna 2010 má IZAP registrovanu pouze jednu sociální službu – Centrum denních služeb.

Centrum denních služeb:

V rámci této sociální služby **připravuje dospělé osoby s mentálním postižením na samostatný život** s důrazem na budoucí **pracovní začlenění a péči o domácnost**. Důležitou roli hraje v programu Centra denních služeb také **vzdělávání a kulturní, sportovní či volnočasové aktivity** (veřejný závazek v plném znění je na webu).

Centrum denních služeb samozřejmě velmi úzce spolupracuje **s chráněnými dílnami** IZAP, ve kterých mají možnost uživatelé sociální služby po zapracování **získat zaměstnání** a posunout se tak k běžnému životu, jaký vedou jejich vrstevníci.

POSLÁNÍ:

Centrum denních služeb nabízí lidem s mentálním postižením možnost dosáhnout co nejvyšší samostatnosti, a to tím, že si mohou zdokonalovat **manuální dovednosti a získávat nové zkušenosti při pracovních činnostech a osvojit si nové poznatky formou vzdělávání**. Dává jim příležitost rozhodovat o vlastní osobě a žít běžný život ve společnosti.

Principy:

- Rozvíjením pracovních a sociálních dovedností připravujeme uživatele k samostatnosti v běžném životě.
- Dáváme uživatelům možnosti k hledání dalších životních příležitostí a podporujeme je tak v nezávislosti na sociální službě.
- Respektujeme právo svobodné volby uživatelů a vedeme je k rozhodování o své osobě a svém životě.
- Naše služby přizpůsobujeme individuálním potřebám uživatelů.
- Nabízíme možnost dalšího vzdělávání podle přání a potřeb uživatelů.
- S uživateli jednáme důstojně, lidsky a bez předsudků.
- Základem naší služby je osobní a přátelský přístup při zachování profesionality.
- Klademe důraz na to, aby si uživatelé uvědomovali svá práva a povinnosti.

Cílová skupina:

Uživateli Centra denních služeb jsou dospělí lidé (19 – 40 let) s lehkým až středně těžkým mentálním postižením, popř. s přidruženým znevýhodněním zrakovým, sluchovým, tělesným, psychiatrickým, kteří se nachází v nepříznivé sociální situaci z důvodu snížené soběstačnosti a sebeobsluhy v základních životních dovednostech (snížená schopnost používání veřejných míst a služeb včetně získání a udržení práce, či vzdělávání).

Negativní vymezení cílové skupiny (uživatelé se nemohou stát):

- osoby s takovým typem přidruženého (tělesného, zrakového) postižení, které vyžaduje osobního asistenta v případě, že si ho na dobu užívání služby nezajistí sám uživatel (resp. rodiče).
- Z důvodů prostorového a materiálního zázemí našeho zařízení a personálního obsazení je možné, aby službu současně užívali pouze 2 klienti, kteří jsou imobilní a potřebují osobní asistenci.

Cíle sociální služby

(1) Strategický cíl:

- Vytvoříme program, jako nadstavbu sociální služby, pro zvýšení schopnosti získat a udržet si zaměstnání u osob s mentálním postižením.

Dlouhodobý cíl

- V horizontu 3 let vytvoříme a upevníme u 4 – 6 osob s mentálním postižením dovednosti nutné k získání a udržení si zaměstnání, s následným zaměstnáním na 2 nově vytvořených pracovních místech v chráněných dílnách o.s. IZAP.

(2) Strategický cíl:

- Zavedeme systém monitorování potřeb uživatelů, nastavíme a zkvalitníme individuální plánování a hodnocení potřeb a cílů uživatel.

Dlouhodobý cíl:

Zavedeme fungující systém individuálního plánování do praxe.

Chráněné dílny:

IZAP provozuje v současné době 11 chráněných dílen, kde zaměstnává osoby s mentálním popř. kombinovaným postižením.

Jsou to tyto dílny:

- Netradiční tréninková kavárna Slunečnice
- Tréninkové kadeřnictví
- Tréninková kosmetika a pedikúra
- Úklidová dílna
- Zahradnická dílna
- Technická dílna a kompletace firemních zakázek
- Prodejní galerie a prodejní akce
- Keramika
- Výroba přírodního mýdla
- Kreativní dílna
- Gastrodílna a catering

Od roku 2009 spolupracuje IZAP s **dobrovolnickou organizací ADRA**, jejichž proškolení dobrovolníci se podílejí na volnočasových, kulturních, sportovních i vzdělávacích aktivitách Centra denních služeb.

V roce 2010 jsme zahájili také spolupráci s další **dobrovolnickou organizací SAMARI**. Dobrovolníci jsou podporou pro zaměstnance s mentálním postižením v chráněných dílnách IZAP a pomáhají při různých benefičních sbírkách (Zlínská Akce Cihla) a jiných akcích IZAP.

Od 1. 5. 2010 do 30. 4. 2013 realizuje IZAP dva projekty dotované Evropskými strukturálními fondy (ESF).

KDO SE MŮŽE STÁT PRAKTIKANTEM V O.S. IZAP?

Na praxi jsou v o.s. IZAP přijímáni zájemci – studenti středních odborných, vyšších a vysokých škol s odpovídajícím zaměřením (sociální, zdravotní, pedagogické).

KOORDINÁTOR DOBROVOLNÍKŮ, PRAXÍ A STÁŽÍ

Je pracovník o.s. IZAP, nejčastěji speciální pedagog, sociální pedagog nebo sociální pracovník, který má na starosti získávání a výběr dobrovolníků a praktikantů.

Mezi základní činnosti koordinátora dobrovolníků, praxí a stáží patří:

- Uzavření smlouvy o praxi, vyplnění a zaevidování potřebných dokumentů (závazek mlčenlivosti, úvodní dotazník pro praktikanty, BOZP a PO).
- Seznámení praktikanta s areálem zařízení, kde bude vykonávat svou činnost.
- Seznámení se zaměstnanci a uživateli sociálních služeb.
- Řešení problémů s klienty a personálem, odpovídání na dotazy praktikantů.
- Vytváření dvojice praktikant a uživatel sociální služby.
- Pomoc při plánování činnosti praktikantů.
- Hodnocení činnosti praktikanta.

Bc. Eva Řezníčková

Koordinátorka dobrovolníků, praxí a stáží

E-mail: reznickova.eva@email.cz

Telefon: 732 702 689

PROVOZNÍ ÚDAJE PRO PRAKTIKANTY

Příchod praktikanta do o.s. IZAP:

Praktikant se v případě zájmu o praxi v o.s. IZAP hlásí koordinátorovi dobrovolníků, praxí a stáží (tj. Bc. Eva Řezníčková – kancelář u vchodu do Slunečnice hlavní branou). Nejprve si **telefonicky nebo e-mailem domluví osobní schůzku**. Při osobním setkání získá základní informace o o.s. IZAP, je proveden po zařízení a jsou mu představeni vedoucí pracovníci a ředitelka sdružení. Dále je s ním vyplněn **Úvodní dotazník pro praktikanty**, kde se mimo jiné rozhodne, jakou činnost by chtěl v rámci o.s. IZAP vykonávat.

Činnosti praktikantů v rámci o.s. IZAP:

- **Individuální práce s uživatelem sociální služby** - je mu přidělen jeden klient (uživatel sociální služby Centrum denních služeb), který vyžaduje vyšší míru podpory při veškerých aktivitách. Praktikant je v tomto případě něco jako *osobní asistent* tohoto uživatele. Prochází s ním všemi aktivitami, pomáhá mu se všemi činnostmi.
- **Skupinová práce s uživateli soc. služeb** – pokud má praktikant specifické schopnosti, znalosti, které by chtěl při práci s uživateli soc. služeb uplatnit, vede skupinové vzdělávání, kroužky, dle vlastní iniciativy a potřeb o.s. IZAP. (např. kurz PC, Malování s Honzou, ekologický kroužek, kurz angličtiny, hudební výchova, atd.)
- **Jednorázová pomoc na akcích** - jedná se především o pomoc na konkrétních akcích o.s. IZAP, jako například na různých sbírkách (např. Akce cihla), benefičních koncertech, na organizaci sportovních a kulturních akcí, jednorázová pomoc při výrobě či kompletaci zakázky atd.

Smlouva praktikanta s o.s. IZAP:

Praktikant přinese připravenou smlouvu ze své školy. Tato smlouva je s ním při jeho příchodu podepsána. Smlouva má dva výtisky (pro vysílající školu a pro evidenci o.s. IZAP). Podpisem smlouvy praktikant mimo jiné souhlasí se zpracováním osobních údajů pro vnitřní potřeby o.s. IZAP. V případě, že praktikant souhlasí se zveřejněním fotografií z různých akcí, na kterých se nachází, podepisuje **Informovaný souhlas**. Tyto fotografie bývají nejčastěji zveřejněny na nástěnkách o.s. IZAP nebo v časopise Slunečnice, který píše uživatelé sociálních služeb a vydává o.s. IZAP.

Přílohy smlouvy:

Každý praktikant podepisuje spolu se smlouvou **závazek mlčenlivosti**. Praktikant je při své práci v neustálém kontaktu s uživateli sociálních služeb, proto se často dozvídá mnohé osobní údaje. Mimo zařízení nemá právo hovořit o klientech a jejich problémech, nesmí uvádět jejich celé jméno a příjmení, datum narození ani jiné osobní či citlivé údaje. Porušení tohoto pravidla by vedlo k okamžitému ukončení spolupráce.

Při svém příchodu do zařízení je praktikant proškolen o bezpečnosti práce a požární ochraně. Podepisuje formulář **BOZP a PO**, který je poté také přílohou smlouvy.

Každý praktikant je povinen mít **potravinářský průkaz**, který je mu po ukončení praxe vrácen. Je to z toho důvodu, že některé dílny o.s. IZAP (gastrodílna a tréninková kavárna) vyžadují, aby všichni, kdo se v nich pohybují měli tento průkaz.

Zapisování příchodů a odchodů do knihy:

Každý praktikant je povinen se každý den při svém příchodu do o.s. IZAP zapsat do **Knihy příchodů a odchodů**. Na tuto knihu a její umístění je upozorněn koordinátorem dobrovolníků, praxí a stáží první den své praxe v o.s. IZAP.

Zapisování docházky:

Praktikant je dále povinen odevzdat vždy na konci měsíce vyplněný formulář **docházky**. Do formuláře vypisuje čas příchodu a odchodu, popř. přerušení pracovní doby (pouze celá hodina nebo půlhodina, např. přijde-li dobrovolník 8:55 zapíše si příchod jako 9:00, odchází-li 12:35, zapíše si 12:30). Příchod do o.s. IZAP je vhodný 5 – 10 minut před začátkem pracovní doby. Formulář docházky získá praktikant od koordinátora dobrovolníků, praxí a stáží (Bc. Eva Řezníčková). Odevzdává jej pracovníci o.s. IZAP pověřené administrativou (Paveláková Petra).

Oceňování praktikanta:

Praktikant vykonává svou činnost dobrovolně, bez nároku na finanční odměnu.

Přesto pro něj plynou jisté výhody:

- Možnost obědovat v o.s. IZAP za **40 Kč / porci** (polévka a hlavní jídlo). Praktikant si obědy vybírá vždy na začátku týdne, zaškrtně si ve formuláři, který je vyvěšen na nástěnce na chodbě křížkem u svého jména den, kdy chce obědovat ve Slunečnici. Jídelní lístek je vždy vyvěšen na stejné tabuli.
- **Slevy na nápoje a pokrmy v tréninkové kavárně ve Slunečnici.**
- Využití **internetu** v kavárně Slunečnice.
- Možnost účastnit se mnohých **sportovních a kulturních aktivit** zdarma či se slevou (např. divadelní představení, různé koncerty, stolní tenis ve Slunečnici, atd.).
- Přístup k **odborným publikacím**, seznámení s mnohými odborníky spolupracujícími s o.s. IZAP.
- Získání nových **zkušeností, informací, znalostí a dovedností**.
- Možnost **realizovat své nápady**, prostor pro kreativitu a aktivní zapojení do činností organizace.
- Praktikant zvyšuje svůj **potenciál a kvalifikaci**, hodnotu na pracovním trhu.

PRÁVA A POVINNOSTI PRAKTIKANTA:

Práva:

- Právo na rozhovor s kontaktní osobou (tj. s koordinátorem dobrovolníků, praxí a stáží). Jestliže praktikant není spokojen s přístupem ostatních zaměstnanců o.s. IZAP, s prací, kterou vykonává, nebo potřebuje radu či odbornou podporu, může se obrátit na koordinátora dobrovolníků, praxí a stáží (Bc. Evu Řezníčkovou).
- Právo na benefity a výhody pramenící z pozice praktikanta – viz výše (odměňování praktikanta).
- Právo praktikanta vykonávat tu činnost, pro kterou do zařízení přišel.

Povinnosti:

- Zachovávat mlčenlivost o osobních údajích.
- Docházet do zařízení v domluvený den a čas. V případě, že praktikant nemůže přijít, omluví se předem osobně, telefonicky nebo přes e-mail koordinátorovi dobrovolníků, praxí a stáží.
- Vyplňovat docházkový list, zapisovat se do knihy příchodů a odchodů.
- Vykonávat svou práci osobně a zodpovědně.

ETICKÝ KODEX PRACOVNÍKA V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

IZAP – sdružení pro integraci zdravých a postižených dětí a mládeže „Chceme žít s vámi“

Etický kodex stanovuje soubor pravidel (etické zásady) chování pracovníků v sociálních službách (dále jen „zaměstnanci“). Těmito pravidly jsou povinni se řídit také praktikanti působící v IZAP o.s.

Etické problémy jsou dále řešeny ve vnitřních pravidlech organizace, která vnášejí do praxe standardy kvality. Jedná se zejména o:

- *Vnitřní pravidla pro ochranu osob před předsudky a negativním hodnocením*
- *Vnitřní pravidla pro předcházení situacím, v nichž by mohlo dojít k porušování základních lidských práv a svobod osob*
- *Vnitřní pravidla o střetu zájmů*
- *Vnitřní pravidla pro přijímání darů*
- *Vnitřní pravidla o informování zájemců o sociální službu, o možnostech a podmínkách poskytování sociální služby*

Etické zásady

- Sociální práce je založena na hodnotách demokracie, lidských práv a sociální spravedlnosti. Zaměstnanci proto dbají na dodržování lidských práv uživatelů tak, jak jsou vyjádřena v zásadních dokumentech relevantních pro praxi sociálního pracovníka, a to především ve Všeobecné deklaraci lidských práv, Ústavě ČR, Listině základních práv a svobod a v dalších zákonech ČR. Zaměstnanec má dále prostudovaná všechna vnitřní pravidla organizace a řídí se jimi v praxi.
- Zaměstnanec respektuje jedinečnost každého člověka bez ohledu na jeho původ, etnickou příslušnost, rasu či barvu pleti, mateřský jazyk, věk, pohlaví, rodinný stav, zdravotní stav, sexuální orientaci, ekonomickou situaci, náboženské a politické přesvědčení a bez ohledu na to, jak se podílí na životě celé společnosti.
- Zaměstnanec respektuje právo každého jedince na seberealizaci v takové míře, aby současně nedocházelo k omezení stejného práva druhých osob.
- Zaměstnanec pomáhá uživatelům sociálních služeb i ostatním občanům v nepříznivé sociální situaci svými znalostmi, dovednostmi a zkušenostmi při jejich rozvoji a při řešení konfliktů jednotlivců se společnostmi a jejich následků.
- Zaměstnanec dává přednost profesionální odpovědnosti před svými soukromými zájmy. Služby poskytuje na nejvyšší odborné úrovni.

Pravidla etického chování ve vztahu k uživateli sociálních služeb (dále jen „uživatel“)

- Zaměstnanec podporuje uživatele k vědomí vlastní odpovědnosti.
- Zaměstnanec jedná tak, aby chránil důstojnost a lidská práva svých klientů.
- Zaměstnanec pomáhá se stejným úsilím a bez jakékoliv formy diskriminace všem uživatelům.
- Zaměstnanec chrání klientovo právo na soukromí a důvěrnost jeho sdělení. Data a informace požaduje s ohledem na potřebnost při zajištění služeb, které mají být klientovi poskytnuty a informuje ho o jejich potřebnosti a použití. Žádnou informaci o klientovi neposkytne bez jeho souhlasu. Výjimkou jsou osoby, které nemají způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu nebo tehdy, kdy jsou ohroženy další osoby. Zaměstnanec dodržuje závazek mlčenlivosti.
- Zaměstnanec se vměšuje do soukromých záležitostí uživatele pouze v případě, že je podezření na porušování základních lidských práv a svobod.
- Zaměstnanec podporuje klienty při hledání možností jejich zapojení do procesu řešení jejich problémů.
- Zaměstnanec jedná s uživateli s účastí, empatií a péčí.

Pravidla etického chování ve vztahu ke svému zaměstnavateli (ředitelce IZAP)

- Zaměstnanec odpovědně plní své povinnosti vyplývající ze závazku ke svému zaměstnavateli.
- Zaměstnanec je loajální ke svému zaměstnavateli, kritické připomínky vyjadřuje na vhodném místě vhodným způsobem.
- Zaměstnanec se snaží ovlivňovat sociální politiku, pracovní postupy a jejich praktické uplatňování v organizaci s ohledem na co nejvyšší úroveň poskytovaných služeb.

Pravidla etického chování ve vztahu ke kolegům

- Zaměstnanec respektuje znalosti a zkušenosti svých kolegů a ostatních odborných pracovníků. Vyhledává a rozšiřuje spolupráci s nimi a tím zvyšuje kvalitu poskytovaných sociálních služeb.
- Zaměstnanec respektuje rozdíly v názorech a praktické činnosti kolegů a ostatních odborných a dobrovolných pracovníků. Kritické připomínky k nim vyjadřuje na vhodném místě vhodným způsobem.
- Zaměstnanec iniciuje a zapojuje se do diskusí týkajících se etiky se svými kolegy a zaměstnavateli a je zodpovědný za to, že jeho rozhodnutí budou eticky podložena.

Pravidla etického chování ve vztahu ke svému povolání

- Zaměstnanec dbá na udržování a zvyšování prestiže svého povolání.
- Zaměstnanec se neustále snaží o udržení a zvýšení odborné úrovně sociální práce a uplatňování nových přístupů a metod. Je zodpovědný za své soustavné celoživotní vzdělávání a výcvik, což je základ pro udržení stanovené úrovně odborné práce a schopnosti řešit etické problémy.
- Zaměstnanec pro svůj odborný růst využívá znalosti a dovednosti svých kolegů a jiných odborníků, naopak své znalosti a dovednosti rozšiřuje v celé oblasti sociální práce.
- Zaměstnanec spolupracuje se studenty odborných škol (sociální práce, speciální pedagogika a další školy, jejichž studenti docházejí na exkurze či praxe do zařízení) a poskytuje jim podporu při získávání kvalitního praktického výcviku a aktuální praktické znalosti.

Pravidla etického chování ve vztahu ke společnosti

- Zaměstnanec má právo i povinnost upozorňovat širokou veřejnost a příslušné orgány na případy porušování zákonů a oprávněných zájmů uživatelů.
- Zaměstnanec působí na rozšíření možností a příležitostí ke zlepšení kvality života pro uživatele.
- Zaměstnanec uplatňuje správný postoj vůči uživatelům a dalším lidem se znevýhodněním (zdravotním, sociálním, kulturním aj.), tento postoj prezentuje a rozšiřuje.
- Zaměstnanec působí na zlepšení podmínek, které zvyšují vážnost a úctu ke kulturám, které vytvořilo lidstvo.
- Ve veřejném vystupování dbá zaměstnanec zájmů zařízení. Pokud k tomu není oprávněn z titulu své funkce, podává jakékoliv informace, které se týkají zařízení veřejným sdělovacím prostředkům a veřejnosti prostřednictvím k tomu určených a kompetentních osob.

Ve Zlíně dne 14. 10. 2010

Zpracovala Bc. Eva Řezníčková